

Szerkesztői előszó

Az előző számunk óta viszonylag sok idő telt el, aminek több oka és következménye is van. Mindenek előtt, szeretttük volna tartani a lap célkitűzéseit, és a fiatal kutatók szervezetéhez való kötődést, de ez mára már bonyolulttá vált. Elsősorban azért, mert a különböző neveléstudományi műhelyek, kutatóhelyek eltérő szegmenseit művelik a szakképzés-pedagógiának, illetve a környezetpedagógiának. Másodsorban megújulás alatt van a Szakképzési Szemle is, ahová küldhető a témáinkat érintő publikációk. Megalakult pl. a HERA szervezeten belül egy Szakképzési és foglalkoztatási Szakosztály 6-7 taggal, akiknek a „vonzáskörzetükben” vannak talán fiatal kutatók is.

Harmadsorban az aktív- elsősorban a fiatal- egyetemi-főiskolai oktatók olyan nagy terhelésnek, intenzív munkavégzésnek, „konferenciázásnak” vannak kitéve, hogy nagyon nehéz a megígért cikket, tanulmányt kellő időben megkapnunk.

Ezen „mentegetőző”, bevezető gondolatok után arról teszek említést, hogy a mostani számunkat a szakképzés-pedagógiát érintő témákból válogattuk, illetve állítottuk össze. Olyan tartalmakkal, amelyek részben aktuálisak, másrészt a kidolgozás és a kutatási eredmények révén figyelemre méltóak.

A hazai szakképzés palettáján rövid idő óta létezik a felsőfokú szakképzés, amely AIFSZ névvel kezdte „pályafutását, majd lett belőle felsőfokú szakképzés, s 2011-óta csak a felsőoktatás keretében képeznek ilyen, most már nem OKJ-s szakokon ú.n. felsőoktatási szakképzés keretében szakembereket. Egy hosszabb tanulmány ennek a képzési területnek az átalakulásával, történetével foglalkozik, a képesítési jegyzékekhez, a standardokhoz való kötődését és a bevezetés jogi-tartalmi szabályozásának a jellemzőit mutatja be.

A mobilitással és az önszabályozó tanulással többen is foglalkoztak már hazánkban is, de a felsőfokú szakképzés területére fókuszálva még nem. Ezzel az izgalmas témával ismerkedhetünk meg egy nemrégiben a PTE Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori iskolájában megvédett doktori értekezés Tézisfüzete alapján.

Az érettségi után szakmát választók motivációja a szakmai tanulásban nagyon érdekes és fontos. Egy tudományos igényességgel folytatott vizsgálat eredményeiből kiderül, hogy: *1. Az elvégzett kérdőíves kutatás alátámasztotta azon feltevésemet, hogy a fiatalok továbbtanulási irányának kijelölésében legjelentősebb szerepe a családnak van. 2. Így fordul elő, hogy magába forduló, halk szavú, nyelvérzékkal nem bíró tanulók sokasága szeretne idegenvezető lenni. Nemzetközi szállítmányozó, vagy külkereskedő anélkül, hogy energiát fektetne a nyelvtanulásba, pedig ezeknél a szakmáknál inkább több nyelv ismeretére van szükség.*

A modern kor szakképzése és felnőttoktatása nem nélkülözheti az IKT-val támogatott tanítás és tanulás különböző formáit. Egyik tanulmányunk erről szól, pontosabban a közösségi média és Web 2.0-ás szolgáltatások felnőttoktatásba történő bevonásáról. Az eredményekről így ír a szerző: *Gyakran elhangzik az állítás, miszerint korunkban a tanárok ilyen jellegű ismeretei alapvetően elmaradnak a digitális bennszülött tanítványok tudásától. Gyakorlati oktatói tapasztalatainkra alapozva azonban elmondhatjuk, hogy Magyarországon a felnőttoktatásban nem áll fenn ez az egyenlőtlenség. Meglepetésünkre a nappali tagozatos képzésben is a digitális írástudás birtokában lévő oktatók módszertani előképzettségüknek köszönve jobban megértik a digitális és hálózati technológiákat, mint a környezetet intuitív módon használó digitális bennszülöttek.*

Szinte kapcsolódnak egymáshoz a következő és az előbbi munka, amikor is egy szakavatott és ígéretes mérnökpedagógus tudós a *digitális kompetenciákról és az IKT megoldások a felsőoktatásban címmel* írt nem csak gondolatébresztő, hanem rendszerező és bemutató cikket. Kiemelhetjük belőle a digitális nemzedékek generációi közötti különbségeket bemutató táblázatot, amely nagyon attraktívan mutatja be a munka és a technológiai változással való szembesülés születéshez kötődő jellemzőit. Szintén figyelemre méltó leírás és ábra szemlélteti a BME Műszaki Pedagógiai tanszéken kifejlesztett tanulás támogató rendszerét.

A szakképzés-pedagógia mára elhanyagolt területévé vált a hagyományos és a korszerű oktatástechnológiát egyaránt alkalmazó szakmódszertan, pontosabban a szakterületekhez is kötődő szakmódszertanok. Ezen próbál „enyhíteni” a *szakmódszertani fejlesztések a környezeti szakképzésben c. írás*. Ez egyben egy elméleti keretet, kutatást, vizsgálatot és fejlesztést is bemutató munka. Olvashatunk benne a környezeti mérések szerepéről, fajtáinak és módszertani-pedagógiai sajátosságairól, az ú.n. tananyag vizualizációról és a hatékonyság vizsgálatáról.

Bár nem tartozik szorosan a tudományos munkák sorába, azonban a mai hazai szakképző iskolai tervező- tanulószervező munkához feltétlen szükség van a kerettantervek alkalmazását meghatározó jogszabályi ismeretekre. Az erről szóló írásunk hasznos lehet az oktatás és a kutatás számos szintjén és területén lévő szakembereknek.

Ez a mostani számunk nem vállalt fel több írást, reméljük, hogy a szakképzés pedagógiai vonatkozásairól egy „aktuális” keresztmetszetet tudunk bemutatni.

Ennek reményében bocsájtjuk olvasóink elé a 4. számunkat.